

**God Jul!
& Godt
Nytt Ar!**

ønskes alle
våre lesere

(Glasspingvinen er
laget av Oda 7 år)

Desember 2015 nr 57

Skåtøy Flaskepost

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

GÖTEBORGS VISFESTIVAL 24-27 FEBRUARI, 2016 – Fred och schyssta bananer

Gunnar, Mauritz og Dubbelgökarna ønsker velkommen til fem års jubileum med tema fred.

Som vanlig har festivalen et spennende program som begynner i Stadsbiblioteket onsdag 24. februar og avsluttes i Musikens Hus lørdag 27. februar.

Etter flere år på festivalen med gode kulturopplevelser, vil det også i 2016 være noen som tar turen fra Skåtøy. Det blir ikke noen organisert tur, men hvis noen har spørsmål om reise og overnatting er det bare å ta kontakt. For å reise kollektivt til Göteborg kan en velge buss fra Kragerø til Sandefjord, ferje til Strömstad og tog/buss videre.

Et annet alternativ er å kjøre buss fra Kragerø til Oslo og buss/tog videre til Göteborg. Det er mange overnattingsmuligheter, og med et godt utbygd trikkenett er det ikke så farlig om en bor litt unna Musikens hus.

Festivalbilletter kjøpes på – <http://goteborgsvisfestival.se/biljetter/> – enklere blir det ikke!

Hjemmeside:

www.goteborgsvisfestival.se

Vi sees i Gøteborg

*Jens Harald, tlf.
95249200*

Skåtøy Fjorfelaug.

Undertegnede har avholdt stiftelsesmøte. De underligste skjemaer til Brønnøysundregistrene er utfylt og sendt inn. Medmindre Brønnøysund finner heftelser eller andre anmerkninger vedrørende de undertegnede, vil

foreningen være en realitet før året er omme.

Det varsles hermed om at årsmøte vil bli avholdt før vårjevndøgn. Alle som ønsker å bli en del av laug et melder fra til oss og blir så innkalt til årsmøtet. Medlemskap i Skåtøy Fjorfelaug vil gi rett til betydelige rabatter på fôr og utstyr, samt adgang til en antatt spektakulær årsmøtemiddag.

*Smed J. Cranner
Psykiater T. Sødal*

Luciafeiring på Lokalet

i regi av Skåtøy Vel BUK (barne og ungdomskomiteen)

Først var det kino med kjente kjære tegnefilmer for de minste Godt forsynt med popkorn og saft satt de pent og stille iallfall så lenge fotografen var til stede.

Etter påfyll av energi og stillesitting var det godt å komme ut selv om det var litt kaldt. Lucia tog i mørket skulle forberedes og tre av Luciaene dinglet i husken mens de øvde på sangen, mens andre heller

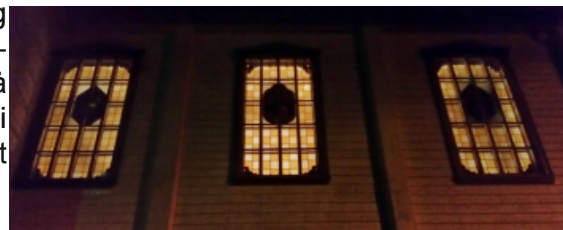

ville leke sjø-røver. Så ble det Lucia-tog med lys, vakker sang og det hele, før gruppen med de minste gikk hjem og ny runde startet for de litt større ungene

Tor Dønvik

LYSENDE SKÅTØY KIRKE

Kvelds- og tidlig morgenvandrende på Skåtøy har i høst sett at det lyser i kirken.

De vakre motivene i kirkens mange glassmalerier trer tydelig fram i høstmørket. Foregår det noe der inne i seine kveldstimer eller tidlig morgen?

Nei, den er tom for mennesker. Det er Vidar Ødegaards kunnskaper om elektriske automatiske brytere og hans aldri sviktende interesse for kirken som har ført til at vi nå kan bli minnet om at gudshuset ikke er et mørkt sted.

Vi har en kirke som også bokstavelig talt har lys når det er mørkt.

Arnfinn 2

Det skjer på Skåtøy

Tiden er moden

Etter 15 gode og spennende år med fine samtaler, musikalske og kunstneriske opplevelser, gleder, sorger og minner for livet stenger jeg Kaféen.

Jeg takker alle dere som har vært trofaste gjester, ansatte, festivalarbeidere, samarbeidspartnere, kunstnere og artister.

Går alt som jeg håper, skal det ikke være stengte dører lenge. Jeg tror at de rette menneskene vil drive stedet videre. Del denne nyheten med alle du tror kan være interessert!

For ytterligere opplysninger om leie, ta kontakt med Finans & Regnskap AS, Skien.

Kontaktperson Nils Olav Langeland, mobil 95142355 eller nils.olav@finregn.no. helst på mail som merkes Skåtøy kafé

Heidi Felle

Ryggsekkane pakker ikke sekken før neste år

Starter med årsmøte 9 januar på lokalet selvfølgelig med innlagt natursti.

Huskestua

Huskestua ønsker alle en riktig god jul, og et godt nyttår. Vi møtes til nye spennende treff på lokalet i 2016. Årsmøtet blir mand. 1. feb

Grete Olsen

Finn på nett; Flaskeposter?

Skole ?

Skåtøy Kirke

Ons 24.12. kl. 14.

Julaftengudstjeneste v/ Bente H. Modalsli og organist Katrine Kristiansen. Offer til Kirkens Nødhjelp og menighetens arbeid.

(Det blir ikke fakkelvandring nyttårsaften - i år.)

Velkommen i kirken

Ekstraordinært årsmøte på Lokalet 16.1 kl 17-19

Saker: Vedtektsendringer, valg ny revisor.

Møtet på 2 timer er i forkant av en middag på lokalet, hvor alle deltagerne oppfordres til å melde seg på.

Styret

Lokalet - Vårt eget hus

Vinterens krokvelder

Tradisjonen tro arrangeres det middager med barrettigheter. For middager kreves påmelding ellers er det åpent for alle.

16 januar kl 1915 serveres Fisksuppe m/ tilbehør og kaffe og kaker. (åpent for alle etter det ekstraordinære årsmøtet i Skåtøy Vel)

30 januar kl 1800 Quiz- eller Kviss-kveld

Middag: Småretter med tilbehør og kaffe og kake som etterfølges av Spurningapåttur um Elisabeth og Tor (islandsk)

Det blir også middagsarrangementer i februar og mars følg med i Flaskeposten. Alle også fra andre øyer og til og med fastlandet er velkommen, men husk påmelding til middager.

Påmelding til middag onsdagen før til Gerd Slåen 99261667

Husstyret

Skåtøy - sangpoetenes møtested

Sangpoetene ønsker alle medlemmer, publikummere, artister og samarbeidspartnere en riktig god jul og et fortreffelig nytt kulturelt år.

Januar 2016

Sangpoetene hviler

Februar 2016

Lørdag 20. feb kl 1900

Prestestranda Vel Vel Vel gjenforenes!

De spiller på Skåtøy flerbrukshus lørdag

20. februar 2016 kl. 19.00 - presis.

Det blir også salg av litt å bite i og noe godt å drikke.

Billetter er lagt ut på Billettservice, Narvesen og 7-Eleven.

Billettpris kr. 290,- + avgift – løp og kjøp!
Denne dagen skal vi ha fullt hus!
Sangpoetene oppfordrer alle på Skåtøy til å invitere gjester fra alle slags øyer

og fastland på besøk denne helgen.
NB! Det er allerede solgt en god del billetter!

Mars 2016

Årsmøte i Sangpoetene på Lokalet.

Lørdag 12. mars 2016 kl. 18.00.

Mai 2016

Konsert i Skåtøy kirke **lørdag 14. mai 2016 kl. 18.00** (pinseaften).

"Som den gyldne sol"

- Povl Dissing - vokal, Iver Kleive - orgel,

Knut Reiersrud - gitarer

-Billetter vil bli lagt ut på Billettservice,

Narvesen og 7-Eleven i løpet av kort tid.

-Billettpris kr. 325, + avgift – Transport, tur/retur, kr. 160,-

Kontingent 2016 og medlemskap

Kontingent for 2016 er sendt ut på e-post og i postkassa til de som ikke har e-post. Vi oppfordrer alle som ser verdien av et helårlig kulturtilbud på Skåtøy til å være medlem av Sangpoetene.

Ønsker du å bli medlem, send en e-post til sangpoetene@gmail.com eller bruk SMS/tlf. 95249200 så ordner det seg.

Hilsen Styret i Sangpoetene

Endringer i havnivå?

Med nylig inngått klimaavtale i Paris er det interessant å se litt på historisk, nåværende og fremtidig utvikling av vannstand på Skåtøy.

Tenke globalt og handle lokalt er slagordet miljøbevegelser og politiske organisasjoner bruker. Artikkelen er et forsøk på **"også å tenke litt lokalt"** før en handler. Jeg tror det er lurt å forstå og benytte tilgjengelig erfaring og kunnskap innenfor det som har med havnivå å gjøre når vi skal vurdere tiltak for å redusere fremtidige lokale konsekvenser av global oppvarming.

På yr.no og [Statens Kartverk](http://StatensKartverk.no) fins nå mye informasjon om historisk og fremtidig havnivå. Det er først i de siste 2-3 årene at Norsk ekspertise har sett på de spesielle forhold for havnivåendringer som råder i Norge. I en global sammenheng er økt havnivå et stort og alvorlig problem, spesielt i lavtliggende u-land, i Norge er det store geografiske variasjoner i hvor alvorlig dette blir for oss. Sett fra FN's klimapanel i New York er Norges direkte problem (et ressurssterkt fjelland) ubetydelig, både i alvorlighetsgrad og i antall mennesker

som berøres. Heldigvis ligger Kragerø-kysten på et av de stedene i Norge som blir minst berørt av endringer i havnivå. Vi kan eller skal ikke gi blaffen i klimautslipp, for selv om de fysiske konsekvensene trolig er små her, kan de globale problemene (klimaflyktninger, konflikter/ krig, kollaps økonomi osv.) bli værre for oss enn å bli "våt på beina".

De viktigste fysiske forhold som påvirker havnivå lokalt er:

Pågående landheving (etter siste istid) på 3,2 mm pr år.

Gravitasjonskrefter fra Grønlandsisen gjør at vannet trekkes nordover mot dette store is-massivet. Smelter isen der, stiger riktignok havnivået, men mestepart renner da bokstavelig talt sydover mot ekvator. Begge disse prosessene er godt kjent, men ble ikke tatt med i klimamodellene før nylig da de ikke har noen betydning for de store utfordringene i lavtliggende u-land

Historiske målinger og observasjoner viser at Globalt havnivå var stabilt fram til ca. 1850, for så å stige med ca. 1-2 mm pr år. Det er konsensus om at vannet har steget, men tallene spriker og er usikre. Dette startet så tidlig, at årsaken kan ikke være menneskeskapt.

For ca. 30 år siden ser det ut til at

stigningen økte til ca. 3 mm pr år og det er nå liten tvil om at økningen er menneskeskapt.

Hva betyr dette lokalt i skjærgården? Landet har hevet seg, og fortsetter å heve seg med 32 cm på 100 år. Nedsmelting av Grønlandsisen betyr lite for havnivåendringer her. Historisk har havnivået fra 1850 steget globalt med ca. 15 cm pr 100 år.

Stemmer dette lokalt?

Jeg kan huske fra min barndom for ca. 60 år siden, i 1955, at jeg lekte og badet på sandstranda innerst i Dønvikbukta nær der Kvernbecken renner ut. Den gangen gikk stranden og vannet der helt inn til fjellet. Jeg husker at av og til var stranda der tørr, og av og til vasset vi, altså det er grunn til å anta at stranda i 1955 lå omtrent på middels vannstand.

I dag ligger stranda og vannet 30-40 m lengre ute, og der som vi badet klipper jeg i dag, 60 år senere, sjømoen som en plen.

Hva har skjedd på disse 60 årene?

Landhevingen er ca. 3,2 mm pr år og havstigningen er ca. 1,5 mm. Tar vi hensyn til disse fenomenene har altså

middelvannstand her sunket med 10 cm på 60 år.

I Dønvika, og på de fleste andre grunne strender i skjærgården, skjer det årlig en opphoping av tang og andre løsmasser på strender og sjømoer. Dette bidrar også til at landnivået bygges opp på strender og områder som jevnlig over-svømmes ved høyvann. Nå siv, gress og andre grønne vekster etter hvert gror til i strandkanten bidrar også råtnende planter til at landet ytterligere heves hvert år. Denne oppbyggingen av grunne områder skjer her fordi de fleste langgrunne områder i Kragerø er skjermet fra havet. Dette er uvanlig i verdens sammenheng der lavtliggende strandområder som oftest eroderes vekk av havet.

yr.no (Helgeroa) målte vannstanden 13.12 kl. 920 til 4cm over 2015 middelvann.

Samtidig målte jeg avstanden fra Grassbakken og ned til vannspeilet, der hvor jeg badet for 60 år siden til ca. 25 cm. Nivået på Grassbakken er da i 2015 $(25+4)= 29$ cm over dagens

middelvann og 19 cm over middelvann for 60 år siden. At middelvannstand har sunket 10 cm på 60 år er nøyaktig, men det er stor usikkerhet i om stranda virkelig ytterligere har bygd seg opp 19 cm på 60 år? I min barndoms observasjon av middelvann i 1955 kan jeg fort ha bommet med 10 cm, men det er grunn til å tro at bidraget til landheving, fra oppskylling løsmasser og groing av grønne vekster, er minst like stort som bidraget fra landheving på våre langgrunne strender.

Vannstandsmerker

I Kragerødistriktet ble det i 1839 hugget inn et vannstands merke i fjellet på Gunnarsholmen og et på Stussholmen. Merkene er godt synlige og viser altså middelvannstand i år 1839

ser vi at dette merket er ca 7 cm over vann da dette bildet ble tatt ca. kl. 1400.

Landhevingen varierer lokalt fra Kragerø (3,1) til Jomfruland (3,3).

Siden dette merket ble hugget i fjellet i 1839 for 176 år siden, er landet hevet med ca. 58 cm, og havet (middelvann) har steget med ca. 26 cm. Altså burde dette merket nå i 2015 være ca. 32 cm over dagens middelvannstand i følge teori og beregninger.

En sjekk på yr viste at vannstanden kl. 1400 var målt (i Helgeroa) til ca. 33 cm over middelvannstanden for 2015.

Avstanden fra merket og ned til middelvannstand i 2015 blir da ca. 40 cm. Forskjellen på 8 cm mellom observert og beregnet endring av middelvann på 176 år kan skyldes unøyaktigheter i min observasjon, eller i merkingen i fjellet av middelvann i 1839, eller i anslått historisk årlig vannstigning på 1,5 mm siden 1850.

Tilsvarende sjekk på Gunnarsholmen viser en forskjell på 12 cm.

Stoler vi på de som merket middelvann for 175 år siden er altså observert netto landheving idag ca 40 cm på 175 år, og det er 10 cm mer enn teoriene tilsier, og det jo er bra for oss.

Tor Dønvik

Barneglede = voksenglede = trivsel for alle.

Vi ønsker alle et godt lokalsamfunn på Skåtøy og i øydistriktet hele året. Da er fornøyde unger som trives, vårt viktigste aktivum. Skal lokalsamfunnet overleve og bli et godt sted å bo i framtiden, må det unger til **og det må skje nå**. Derfor er det så viktig at også vi blant den aldrende befolkning også tar et tak og gjør litt ekstra for de ungene vi har i nærmiljøet.

På Dønsvika har vi prøvd dette flere ganger med stort hell. Resultatet er fornøyde unger og at vi voksne får et ekstra piff i hverdagen. Vårt siste besøk var 6 unger fra den største gruppa i Skåtøy barnehage som invaderte oss en tirsdag i november.

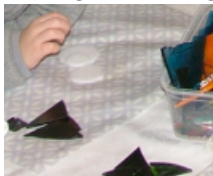
På koggturen fra Åsvika til Dønsvika fikk ungene se og oppleve ekte konger? For gryende ornitologer er Alkekongen (eller Alkeknotten på lokalspråk) takknemlige observasjonsobjekter, der den uredde svømmer og dykker rett ved siden av koggen. De var kjempesøøte var barnehagens konklusjon.

Dagens prosjekt var glasskunst med Gerd Slåen, det skulle lages juletre, snømann og pingvin, men dette er

hemmelig for det kan bli julepresanger. Med varierende arbeidstempo og tålmodighet gjøv de løs på oppgaven før de spiste medbrakt nistemat.

Innimellom var det tid til å kose med hund og katt og fortelle og spørre om mange rare ting.

Selvfølgelig var det en som skar seg på en skarp glassbit. En ørliten bloddråpe piplet fram på en finger.

Placeboets effektivitet for å kurere helseproblemer ble demonstrert, en plasterlapp på den skadede finger og på nabofingeren virket umiddelbart. Nestemann som prøve å få plaster på noen rød tusj streker på fingrene lot seg motvillig overbevise at plaster ikke hjalp mot det problemet. Leken med legoklossene fra den gamle lekekassa var så morsom at returen ble utsatt.

Etter litt ekstra foring med fersk julekake dro alle fornøyde og glade tilbake med koggen til Åsvika. Det eneste uhellet var en lue som gikk til havs når en gryende ornitolog lente seg litt for mye utover rekka for å se på en Alkekonge.

Det koster så lite å gjøre noe for barn, og de gir så mye positivt tilbake til oss voksne hvis vi tar slike initiativ. På Skåtøy har vi nå barn fra fastlandet som går på skole her, og vi har noen nyinnflyttede barnefamilier, som hverken har nær familie eller gamle venner å støtte seg til i nærheten. Pensjonister og andre på Skåtøy oppfordres til å ta initiativ og gjøre noe konkret for trivsel og glede for alle barna våre. De aller fleste av oss pensjonister har tid, kunnskap og erfaring, om lokale forhold, yrker, håndverk og tradisjoner som kan brukes til å gjøre noe for barn.

Av organiserte aktiviteter har skolen en utedag i uken som skal fylles med aktiviteter og barnehagen er ofte på tur.

I tillegg har vi mange ettermiddager som kan fylles med aktiviteter for barn. Det er bare å ta initiativ og sette i gang.

Skåtøy sogn med nytt menighetsråd

I høst ble følgende personer valgt inn i menighetsrådet:

Kristine Hiis Eskeland. Arnfinn Jensen.

Kristin Skotmyr, Terje Tolner,

Ann Kristin Wiik, Kirsten Henjum Jensen.

Linda Marie Otnes, Randi Marie Roer og Jonn

Arvid Thorsen.

Sokneprest **Bente Heibø Modalsli** er sammen med de fire førstnevnte rådets faste medlemmer, fem til sammen. De øvrige er varamedlemmer. Rådet har vedtatt at det er ønskelig at varaene også kommer på de månedlige møtene og at oppgaver kan bli fordelt til samtlige.

I 2016 vil Arnfinn Jensen fungere som leder og Kristine Hiis Eskeland som nestleder. Kristin Skotmyr er økonomiansvarlig og Ann Kristin Wiik er sekretær.

Kristin Skotmyr har ansvaret for å etablere og organisere Skåtøy Kirkes Venner som allerede flere har sagt seg villig til å delta i. Og det er sikkert flere i skjærgården av både fastboende og sommergjester.

Endelig skal Kirsten Henjum Jensen være ansvarlig for klokkertjenesten og sørge for at kirkens arrangementer blir

offentliggjort i Flaskeposten.

Menighetsrådet har ennå ikke kommet fram til noen plan for virksomheten i 2016 utover de gudstjenestene som skal holdes. De fleste holdes i kirken, men det blir gudstjenester også på Jomfruland og Stråholmen.

Det vil i tillegg bli flere konserter, men det må vi komme tilbake til.

Konserten på pinseaften som arrangeres av Sangpoetene, tror vi på som en stor begivenhet i Skåtøy kirke. Den konserten er allerede omtalt.

Det nye menighetsrådet vil følge i sporet til det tidligere. Også vi vil arbeide for størst mulig deltakelse og bredde i forhold til alt som skjer i kirken.

Som sagt tidligere: Kirken skal brukes. Den er raus og romslig. Ingen ønsker en stor og vakker bygning som står på stas.

arnfinn

Nytt fra Vel-et

Årsskiftet er starten på årsmøtesesongen.

Som de fleste sikkert har fått med seg, avholder vi både et ekstraordinært og et ordinært årsmøte i år. I samarbeid med styret for Lokalet, så

arrangeres det ekstraordinært årsmøte lørdag 16/1-16 kl. 17. Da er det mulig å melde seg på middag som serveres seinere samme dag.

Det er to saker på agendaen; vedtektsendringer og valg av revisor.

Ordinært årsmøte er planlagt medio februar og mer informasjon kommer senere. De vanlige årsmøtesakene som årsregnskap, årsberetninger og valg vil tas opp da i tillegg til eventuelle innkomne saker.

Fra høstens arbeidsoppgaver så kan det nevnes at det foreligger dom i jordskiftesaken om Kjerkebygga.

I korte trekk så vant Kragerø kommune (og vi) saken ikke minst takket være flott innsats fra Trond Sødal og Lars Martin Bråtane. Den er imidlertid i skrivende stund ennå ikke rettskraftig fordi ankefristen ikke er utløpt.

I tillegg har det vært en del fram og tilbake med ferjeruter som skal gjelde fom nyttår og fram til påske. De har vært endret flere ganger underveis og det er vel mest trolig at saken kommer opp igjen i løpet av vinter/vår etterhvert som det høstes erfaringer.

Prosjektet med Dønvigs bøye går mot gjennomføring.

Sponsoravtaler på kr. 10.000 eller mer søkes. **Sponsorlista så langt:**

Arkitekthuset as
David Løffler - 92099747

Iseksport as
Tom Erik Hole

Byggmester
Tore Abrahamsen - 91850561
Galeasen Skåtøy as
Tor V Dønvik - 90678830

Stiftelsen
Skåtøy Vise og Poesifestival
Kragerø og Skåtøy Historielag
Skåtøy - Sangpoetenes møtested

Dønnevik gård
Ingvild Gierløff Løe

Store og små donasjoner mottas med takk. Bygg for utstilling av bøyen skal settes opp og materiell som presenterer Dønvigs livshistorie skal lages.

Sponsoravtaler (kr 10000 eller mer) søkes blant privatpersoner, firma og

andre virksomheter, som da varig hedres med et messingskilt i bygget hvis de ønsker det. Alle små eller store bidrag er velkommen.

Bankkto: 2655.02.47037

For informasjon, kontakt:

Tor Dønvik; tor.donvik@gmail.com

mobil 90678830 eller

Arnfinn Jensen; arnfj@frisurf.no

mobil 90584852

Glimt fra kaptein Dønvigs liv:

Tragedien på Virginia beach.

Dictator forlot Pensacola 3. mars 1891 med trelast for West Hartlepool på Englands østkyst, for deretter å sette kursen hjem til Norge. Alle om bord ser fram til å komme hjem, slik var det for sjøfolk som i årevis for fra havn til havn ute i verden, det var aldri noen tvil, det endelige målet var alltid å komme hjem.

Utenfor Bahamas får hun en kraftig storm, hun får en lekkasje og mister 2 av livbåtene. Det dårlige været fortsetter, lekkasjene øker, de dampdrevne pumpene svikter og mannskapet er utslitt og klager. Dønvik beslutter å gå inn til Hampton Roads i Virginia for reparasjon. I det dårlige været er det umulig å ta solhøyden og navigasjonen er vanskelig. I sterk vind, med grov sjø

og med regntykke og dårlig sikt er Dictator på vei til Hampton Roads, men hun ute av kurs, kommer for nær land og en stranding er uunngåelig.

Scenene som utspiller seg på stranda i Virginia Beach Langfredag morgen i 1891, når Dictator forliser, er så dramatiske og sterke at det er bort i mot umulig å beskrive kaptein Dønvigs opplevelse av dette.

De faktiske forhold er at kapteinen i et siste desperat forsøk på å redde sin 4 år gamle sønn fra vraket surrer han med tau til brystet for å svømme 200-300 m til land. Det er blitt kveld. han mister sønnen i brottene og driver selv bevisløs iland på stranden der han blir tatt hånd om av redningsmannskaper. Å miste sitt barn, på et skip med en kapteins ansvar for alle beslutninger, er så grusomt at det er umulig, både å forestille seg og å beskrive. Det hjelper ikke om alt han gjør i den ekstreme situasjonen er langt over det som kan forventes av utøvelse av ro, mot og klokskap. Sorgtung - konstaterer han morgen etter, at vraket av Dictator er borte, og det er også hans kone, barn og halve mannskapet.

(forts. neste nr) Tor Dønvik 9

Månedens båt

I mangel på båehistorier fra leserne må jeg nå ty til landbruket.

Før var kuer svært viktige for å overleve i skjærgården. At kuer fremdeles er viktige er det vel ingen tvil om, i enkelte land er de sågar hellige, slik er det ikke i skjærgården lenger.

Skjærgårdens nye hellige ku, er for mange blitt privatbilen. Som med alt annet som blir hellig, er det da en fare for at religiøs ekstremisme tar overhånd, kua skal fredes, leve fritt og kunne ferdes hvor den vil, til enhver tid, koste hva det koste vil.

De som hevder at kua først og fremst er et nytte dyr, som vi bør holde og bruke med visdom og forstand, til fellesskapets beste, blir da stemplet som ureligiøse og barbariske ignoranter (noe som er helt i tråd med gamle bedehustradisjoner

i skjærgården for behandling av de ikke religiøse).

Historien lærer oss at vi mennesker først opptrer fornuftig når alle andre muligheter er uttømt. Derfor er det betimelig å se om vi kan lære noe av gamle ku-historier i fra skjærgården.

I avisen Fedraheimen 26. aug. 1885 kan vi lese følgende fra Kragerø-skjærgården.

Ein Slagtar fraa Kragerø, som for nokre Dagar sidan samen med ein Gut skulde føra ei Ku fraa Jomfruland til Heimen sin, vart av Vind og Straum driven tilhavs, kvar dei utan Mat og Drykk tumlade i fleire Dagar. Dei hadde allereide uypgjevet Von um Redning, daa dei vart oppdagat av Kaptein Kristensen, "Gribben", som fekk ein Slæpar i Færga deira, forpleide deim paa det likaste og førde deim og Kui dit dei skulde.

(Red. kommentar) Herved ansees forventninger om avisers bruk av nynorsk for oppfylt av Flaskeposten. Teksten er ordrett gjengitt, bokstav for bokstav, men jeg håper på nynorskens vegne at bokstaven **y** i ordet uypgjevet er en

trykkfeil for en p.

Hendelsen bidro kanskje også til at Fjordbåtselskapet ble etablert i 1896? Og vi kan vel tross alt konstatere at dagens rutetilbud kanskje er ørlite granne bedre nå, når kui med fylgje skulle fraktes trygt og sikkert fra Jomfruland og dit dei skulde.

Hva som foregår i skjærgården rapporteres også i Nordlands Avis 22. aug. 1933.

Klok ku.

Hos Lars Roligheten på Skåtøy gikk iflg. Porsgr. Dagblad ei ku på beite ned på jordet. På andre siden av sundet skulde de skyte i et brudd. De ropte "fyr her". Jeg gikk da ned og tok kua op til huset, forteller Lars, og holdt den der til de hadde skutt, da jeg var redd for steinspruten skulde nå den. Da skuddene var over, slapp jeg den igjen, idet jeg sa at nå kunde den gå ned og ete igjen. Neste dag de ropte "fyr her" gikk kua selv op til huset hvor jeg første gang holdt den, og stod der til de hadde skutt. Da gikk den ned på beite igjen. Og dette gjentok sig utover i lang tid!

(Red. kommentar) Folk sier at kuer er dumme, men historien viser at, selv en ku, som til og med ikke er hellig, kan lære å tilpasse seg de faktiske forhold, og det er mer enn en bil(ist) kan.

Jeg oppfordrer nok en gang leserne til å komme med bَاهistorier før bonderomantikk og rosemaling overtar denne lille spaltens forsøk på å spre uhøytidelig og morsom kystkultur.

Runder du Krikken med båt ligger skjærene Oksen, Kua og Kalven på rekke og rad og det er vel det nærmeste vi kommer kreatur på sjøen langs kysten vår. Før hadde vi også "Rauane kua" som var et lokalt slang-navn brukt på lydbøyen som før viste innseilingen til Kragerø.

For øvrig ligger, som vi alle vet, Roligheten ikke på Skåtøy, men på Gumø, ved østre utløp av Kreppa. Fra gammelt av (fra før år 1800) var det der en skysstasjon og et gjestgiveri med brennevinsrettigheter for reisende til Langesund.

Roligheten er et vakkert stedsnavn, og navnet kommer av at brennevinet

roet folk ned, blir bare spekulasjoner. Kanskje en ide og starte brennevinssalg i den gamle Saltbua på Skåtøyroa for å roe ned ilske bilister som ikke kommer seg til og fra byen akkurat "naar det passas deim".

Tor Dønvik

Været som var i fjor

På Jomfruland målestasjon var middeltemperaturen november i år ca. 0,23 grader varmere enn i fjor.

Halvveis i desember er middeltemperaturen i år hele 1,9 grader varmere enn i fjor, og med et langtidsvarsel nå uten hvit jul, øker sjansene for helårs koggkjøring for øyborene for hver dag som går med mildvær.

En sjøtemperatur nå på ca. 8 grader (yr.no) 5 mil av Jomfruland, gjør at det uansett kulde i januar, vil ta lang tid før isen legger seg, iallefall på utsida, slik at koggkjøring i Kragerøfjorden forhindres av is.

Yr.no målingen i Skagerak er nok satellittbasert, så for "værfeinsmekkere" henvises til **Flødevigen** der sjøtemperaturen måles på 1, 19 og 75 m dyp.

Hvorfor all denne maringa om temperaturmålinger spør kanskje enkelte lesere? Det skyldes ene og alene at gamle værtegn ikke stemmer. En kan ikke stole på noen ting lenger.

Alkeknott her på senhøsten, var et værtegn, som før i tiden spådde isvinter med stor sikkerhet. I fjor var det mye Alkeknott å se, og i år er det enda mer.

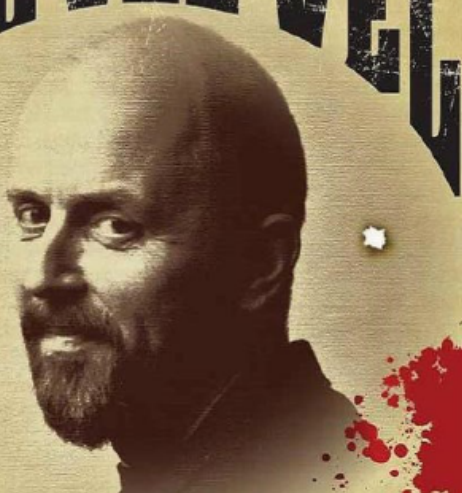
Når tvilen melder seg om naturmetodene får en ty til vitenskapelige målte temperaturer.

Tor Dønvik

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

PRESTESTRANNA

Go VEL VEL VEL

av og med

Tom Jackie Haugen

SKÅTØY FLERBRUKSHUS
Lørdag 20. februar 2016, kl. 19.00

Forhåndssalg av billetter: Billettservice, Narvesen og 7-Eleven -
«Skåtøy – sangpoetenes møtested» er lokal arrangør – www.sangpoetene.no

Geirr Dippner Entertainment • www.dippner.com

SOM DEN GYLDNE SOL

Iver Kleive | Povl Dissing | Knut Reiersrud

Konsert i Skåtøy kirke

Lørdag 14. mai 2016 kl. 18.00

Konsert- og transportbilletter legges ut for salg hos Billettservice, Narvesen og 7-Eleven i løpet av kort tid

Billettpris kr. 325,- + avgift – Transport tur/retur kr. 160,-

ticketmaster
billetservice

«Skåtøy – sangpoetenes møtested» er arrangør - www.sangpoetene.no